

De brief van Jakobus

1

1 Van Jakobus, dienstknecht van God en van den Eêr Jezus Christus. An de twelf stammen die a over de waereld verstroôid bin. Ik groete julder!

Geloôf en standvastig'eid

2 Julder motte stik blieë weze, broers en zusters, a je mie aolderlei beproeviengen te maeken kriege. 3 Want julder wete 't: a je geloôf op de proef esteld wordt, dan wor je daè standvastig van. 4 A die standvastig'eid uut je doen en laeten blikt, zu je volmaèkt en gaef weze, d'r za niks an je mankere.

5 Is t'r eân van julder die a nie genoeg inzicht ei? Dan mò je 't an God vraege en um za je inzicht geve. Wan God geef an iedereén, zonder voorwaerden en zonder a t'n verwieten maèkt. 6 Je mò 't vraege vol vertrouwen, zonder a je twufelt. Wan eân die a twufelt is net as een golve in de zeê, die a deur de wind hissendewe bewoge wordt. 7-8 Eân die a zò beslutoôs en zò onberekenbaer is bie aol dat a t'n doet, die mò nie dienke da t'n wat van den Eêr za kriege.

9 Een eenvoudige gelôvigen zou groôs motte weze op z'n grôte waerde, 10 en eân die a rieke is, op z'n eenvoud. Wan ie za vergae as een blomme in de weie. 11 A de zunne gae brande en 't gos wor bruun van de eête, dan vaol de blomme uut, en 't moòie is t'r of. Zò za 't ok gae mie de rieken, twint a t'n volop mie z'n zaken doende is.

12 De mens die a overènde bluuft a t'n op de proef'esteld wor is goed of. Wan die a dat deurstaèt, die krieg as belônieng 't leven, dat a God ei beloofd an iedereén die a van um oudt. 13 Eân die a in verleidieng ebrocht wordt, die mò nie zegge: 'Ik worre deur God in verleidieng ebrocht.' Wan God brieng gin mens in verleidieng, liek a t'n zelf ok nie deur slechtig'eid in verleidieng ebrocht kan worre. 14 A den eân of den aren in verleidieng ebrocht wor dan is dat aoltied deur z'n eigen begeerte, die a t'n lokt en meetrokt. 15 A die begeerte dan bevrucht is, dan baer ze zonde; en a de zonde volgroeid is, dan baer die de doôd.

16 M'n lieve broers en zusters, dienk t'r om, eé: 17 aol dat a je kriegt en dat a goed en volmaèkt is, kom van boven, van de Vaoder van de lichten an den emel. Bie um is t'r gin verduusterienge te zien, of wat voe veranderienge dan ok. 18 Ie wou ôns deur 't bekend maeken van de waer'eid 't leven geve, om ôns zògezeid de eêsteliengen te maeken in z'n scheppieng.

Gelôve en doeë

19 Lieve broers en zusters, je mò goed ont'ouwe: ieder mens mò vlug weze om te luusteren, mae bedachtzaem a t'n wat wil zegge, en ie mò ok nie gauw kwaed worre. 20 Wan a een mens kwaèd wor, dan lever dat niks op dat a rechtvaerdig is in God z'n ôgen. 21 Daèrom mò je angenaem in den omgang weze en op'ouwe mie j'n eigen te misdraegen en aolderlei slechtig'eid uut te aelen. Zò mò je de booschap van God, daè a je deur ered kan worre, ter arte neme.

22 Mae pas op, eé: 't is nie genoeg om zòmae te luusteren, je mò ok doeë wat a j' ehôren eit. 23 Wan a je de booschap oôrt zonder a je d'r wat mie doet, dan bin je net as eân die a z'n eigen in de spiegel bekiekt: 24 ie zie z'n eigen, mae zògauw as a t'n wiglopt is t'n wee glad vergete oe a t'n d'r uutzag. 25 Mae die a de volmaèkte wet die a vrie maèkt voe ôgen ouwt, - en die a dat bluuf doeë, nie as eân die a wat oôrt en 't zô wee vergeet, mae as eân die a t'r naè leeft - die za gelukkig worre: juust om a t'n dat doet. 26 A je dienkt da je God dient, mae je bin je tonge nie de baes, dan zit je d'r glad nessien, en aol je godsdienstig'eid is niks waerd. 27 Voe God, de Vaoder, is dít de echte, waere godsdienst: je mò weduwen en wêzen elpe in uldere noôd, en zurg da je nie besmet raèkt deur de waereld.

2

1 Broers en zusters, a je geloôft in Jezus Christus, ônzen Eêr, in aol z'n glorie, dan mag je de mensen nie op d'r uterlik beoordêle. 2 Je mò j'n eigen 's voorstelle da julder bie mekare bin, en d'r komme twì mensen binnen, den ênen mie moôi goed en gouwe riengen an, en den aren mie vodden an z'n lief. 3 A je dan den eêsten mie vee vertoôn ontvangt en je zei tegen z'n: 'Gae ier mae zitte, da's een moôi pleksje,' twint a je tegen den twîden zei: 'Bluuf daè mae stae, of gae mae op de grond zitte bie 't voetebanksje,' 4 maèk je dan gin onderscheid op een verkeérde maniere, en oordeël je nie op verkeérde gronden? 5 Oôr es ier, m'n lieve broers en zusters: ei God noe net nie ulder uut'ekoze die a in de ôgen van de mensen erm bin, om rieke te worren deur 't geloôf en 't konikriek te erven? 't Koninkriek dat a t'n beloofd eit an de mensen die a van z'n ouwe? 6 Julder kieke neer op erme mensen. Mae 't bin toch de riekelui die a julder onderdrukke en voe de rechter slepe? 7 Ulder maeke toch de goeie naem die a over julder uut'espoken is te schande? 8 Mae a julder j'n eigen an 't koniklike gebod ouwe, liek a dat in de Schrift staët: 'Ouw van are mensen net zòvee as a je van j'n eigen oudt,' dan doe je liek a 't oôrt. 9 Mae a je op de buitenkant van een mens ofgaët, dan begae je een zonde en dan wies de wet je as schuldig an. 10 Die a z'n eigen an aolle geboden oudt, op eân nae, die is net zò erg as eân die a z'n eigen an gineën gebod oudt. 11 Wan die a ezeid ei: 'Begae gin overspel,' die ei ok ezeid: 'Begae gin moord.' Dus a je dan gin overspel begaët mae je begae wè een moord, dan ouw je j'n eigen toch nie an de wet. 12 Aol dat a je zeit en aol dat a je doet, mò overeënkomme mie de wet die a vriemaëkt. 13 't Oôrdeël za nie barm'artig weze over eân die a zelf ok nie barm'artig was; mae de barm'artig'eid die win 't van 't oôrdeël.

14 Broers en zusters, wat schiet je d'r mie op om te zeggen da je geloôft, a je d'r nie naè leeft? Zou dat geloôf je soms kunne redde? 15 A broers of zusters nae gin goed è en ze è iederen dag oenger, 16 en eân van julder zei dan: 't Beste eé! Kleê j'n eigen mae werm an, en eet mae lekker!' - zonder a je geeft wat a ze nôdig è, - dan ael dat toch nik s uut? 17 Mie 't geloôf is 't net eênder: a 't nie uut je doen en laeten bliekt, dan is 't doôd. 18 Mae noe zei t'r eân: 'Den ênen die geloôft, en den aren die doet.' Laët mien dan mae 's zieë da je kan gelôve zonder a je wat doet. Ik za ik laète zieë da 'k gelôve deur wat a 'k doeë. 19 Jie geloôf da t'r mae eân God is? Daè doe je goed an. Mae de duvelse geêsten gelôve dat ok en die bin stik benauwd! 20 Joe onverstand! Wil je 't bewies è da geloôf zonder a je wat doet, nik s waerd is? 21 Wier ônze vaoder Abraham nie rechtvaerdig evonde deur wat a t'n dee toen a t'n z'n zeune Isaak op 't altaer lei? 22 Je zie wè da gelôve en doeë daè saemen gae en da 't geloôf pas volmaëkt wor deur wat a je doet. 23 Zò gebeurden wat a t'r in de Schrift staët: 'Abraham vertrouwden op God, en daërom wier t'n rechtvaerdig evonde.' Ie wor zelfs de vriend van God enoemd. 24 Je zie dus da een mens rechtvaerdig evonde wor deur wat a t'n doet, en nie alleêníg mae om wat a t'n geloôf. 25 Wier ok nie van Rachab, eé, dien oere, ezeid da ze rechtvaerdig was toen a ze die spionnen binnenliet en ze langs een are kant wee wig liet gae? 26 Liek a 't lief doôd is zonder de ziel, zò is 't geloôf ok doôd a je d'r nik s mie doet.

3

1 Broers en zusters, julder motte aol gin lêraers wille weze. Wan je wete toch da ôns die a lêraer bin, strenger beoôrdeêld zulle worre. 2 En oe dikkels doe me aol nie strukele! De mens die a nooit strukelt a t'n wat zeit, die kan z'n eigen volmaëkt noeme, die kan zelfs eël z'n lief in toôm ouwe. 3 Bie paerden doe me een bit in om ze te laète luusteren, en dan menne me 't êle lief. 4 En kiek es naè elê grôte schepen, a worre ze op'ejoge deur een arde wind, toch krieg de stuurman ze mie een klein roertje de kant op die a t'n wil. 5 Mie je tonge is 't net eênder, da 's ok mae een klein stiksje van je lief, mae wat kan t'n vee praats è! En gaè mae 's nae oe a t'r van een klein vlammetje een grôte bosbrand kan komme. 6 Ônze tonge, da 's ok zò'n vlamme: een wèrelde van ongerechtig'eid, die a eël ôns lief in brand steekt. Wan ie besmet eël ôns lief, en ie steekt 't êle leven an, mie vier uut d' elle. 7 De mens ei aolle soorten van beêsten kunne temme, of a ze noe lôpe of vliege, krupe of zwemme. 8 Mae d'r is gin mens die a z'n tonge kan temme, dat onberekenbaere kwaed, vol fenienig vergif.

9 Mie ônze tonge zegene me ônzen Eêr en Vaoder en me vervloeke d'r de mensen mie die a God naê z'n eigen beeld eschaepen ei. 10 Uut één en dezelfde mond klienkt zegen en vervloekieng. Da kan toch nie goed weze, eé, broers en zusters? 11 Een welle die geef toch ok gin zoet en gin brak waeter tegelieke? 12 Komme d'r an een viegeboôm olieven, of komme d'r viegen an een wieger? En net eênder geef een brakke welle gin zoet waeter.

13 Wien van julder kan t'r wies en verstandig enoemd worre? Dan mò t'n dat laète blike deur fesoenlik te leven en deur wieze zachtnoodig'eid. 14 Mae a je j'n eigen laèt menne deur jaloersig'eid en eigen poke's gezond'eid, dan mò je nie zò ôge van de toren blaeze; wan aol dat a je zeit is toch gin waer. 15 Zukke wies'eid kom nie van boven, die is waerelds, nie geêstelik, om nie te zeggen duvels. 16 Daè a jaloersig'eid en zelfzuchtig'eid de baes spele, daè is 't een zootje en daè kom aolderleie slechtig'eid van. 17 Mae de wies'eid die a van boven komt, die is eést en vooraoi zuver, en voe de rest vredelievend, vriendelik en meegaend. Die is rieke an barm'artig'eid en goeie vruchten, die trok gin partij en die is recht deur zeê. 18 Waèr a in vrede ezaaid wor, daè brieng gerechtig'eid d'r vruchten op voe de vredestichters.

4

Onderwerp j'n eigen an God

1 Oe kom t't toch da julder nikks doeë as vechte en ruzie maeke? Komt dat nie deur de driftens die a binnen in je vechte? 2 Je wille wat è, mae je kriege 't nie. Je bin jaloers en moordlustig, mae zò kom je nergest. Julder doe nikks as bekvechte en je bin an'oudend mie mekare in de moeite. Je kriege nikks om a je nie bidde. 3 En a julder bidde dan kriege je nog nikks, om a je verkeêrd bidde: je wille alleêníg mae j'n eigen driftens bevredige. 4 Trouweloôs a julder bin! È je dan nie deur da je as vriend van de waereld, de vijand van God bin? Die a een vriend van de waereld wil weze, die maèk z'n eigen toet een vijand van God. 5 Doch je soms da t'r voe nikks in de Schrift staët: 'De Geêst die a t'n in ôns ebrocht ei, wil t'n ok glad voe z'n eigen è. 6 Mae de genade die a t'n geeft, die is nog grotter.' Daèrom staët er: 'God keér z'n eigen tegen lui die a groôs bin, mae ie geef z'n genade an ulder die a nederig bin.' 7 Geef j'n eigen dus over an God. En vecht tegen den duvel, dan maèk t'n wè da t'n wigkomt. 8 Kom dichter bie God, dan za um dichter bie joe komme. Zondaers, was j'n anden en twufelaers zuver j'n arte. 9 Klaeg en kerm mae, wees mae treurig en schreeuw mae. Laèt je lachen in droefenis verandere en je blieschap in treurig'eid. 10 Verneder j'n eigen voe den Eêr, dan za úm je verheffe.

11 Je mò van mekare gin kwaed spreke, broers en zusters. Wan één die a kwaedspreekt van een aar of één die a een aar veroôrdeêlt, die spreek kwaed van de wet en die veroôrdeêl de wet. En a je de wet veroôrdeêlt, dan óu je j'n eigen nie an de wet, mae dan speel je d'r rechter over. 12 En d'r is mae één wetgever en rechter: da 's um die a de macht ei om je te redden of te vernietigen. Mae wien dienke julder wè da je bin om een aar te veroôrdelen?

13 En dan nog wat voe julder die a zegge: 'Vandaege of merrege gae me naè die en die stad. Daè bluve me dan een jaer, me gaè agosie doeë en geld verdiene.' 14 Je wete gin één oe a je leven d'r merrege uutziet. Je bin ommers nikks as een vlaege mist die a even opkomt en zô wee oplost. 15 Je zou motte zegge: 'A den Eêr 't wil, en me bin nog in leven, dan zu me dit of dat doeë.' 16 Mae noe è julder vee praats en je bin d'r nog groôs op ok. Aol die grôzig'eid deug van gin kant. 17 A je weet oe a 't oôrt en je leef t'r nie naè, dan zondig je.

5

1 En noe nog wat voe de riekeliu: klaeg en kerm mae over de ellende die a over j' ene komt. 2 Je riekdom is verrot en je goed is an'efrete deur de motten. 3 Je goud en je zulver is verroest, en die roest za tegen je getuge en je lief as een vier vertere. J' ei schatten bie mekare ebrocht, twint a den tied op z'n ende lopt. 4 Oôr oe a 't achter'ehouwe loôn van d' errebeiers die a den oest emaad è toet in den emel schreeuwt. En 't roepen van de maaiers is deur den Eêr van d' emelse machten ehôre. 5 Op aerde è julder d'r in weelde op los eleefd, j' è je poke vol'egete en j'n eigen evet voe

den dag van de slacht. 6 Julder è de rechtvaerdigen veroordeêld en vermoord, en die ei z'n eigen nie tegen julder verzet.

Moed en goeie raed geve

7 Ei mae geduld, broers en zusters toet a den Eêr komt. Kiek mae es naè den boer, die a geduldig bluuf wachte op de rieken oest van z'n land, toet a de regens van 't naejaer en die van 't voorjaer evaolle bin. 8 Julder motte net zòvee geduld è, en moed ouwe, wan 't za nie lank mi dure voor a den Eêr komt. 9 Klaeg nie over mekare, broers en zusters, wan dan za je zeker berecht worre. Dienk t'r over, eé: de rechter staè a voe de deure. 10 Je motte een voorbeeld neme an 't geduldige lieën van de profeten die a in de naem van den Eêr esproken è. 11 Die a stand'ehouwen è, noeme me ezegend! J' è wè ehôre oe standvastig a Job was, en je wete wat voe uitkomst a den Eêr gaf; wan den Eêr is ommers vol kompassie en barmartig'eid. 12 Mae eést en vooraoal, broers en zusters: zweer nergest gin eed bie, nie bie den emel en nie bie de aerde, glad nergest bie. A je 'ja' zeit, dan mó 't 'ja' weze, en a je 'neê' zeit dan mó 't 'neê' weze. Aars za je veroördeêld worre.

13 A eên van julder 't moeilik eit, dan mó t'n bidde, en a t'n bliëë is, dan mó t'n een loflied zienge. 14 A t'r eên ziek is dan mó t'n d' oudste van de gemeénte bie z'n laète komme, om voe z'n te bidden en om n mie olie te zalven in de naem van den Eêr. 15 't Gelôvige bidden za de zieken redde, en den Eêr za t'n op laète rieze. A t'n zonden begaen eit, dan za t'n dat vergeve worre. 16 Biecht mekare je zonden op en bid voe mekare, dan zu je beter worre. Wan 't bidden van eên die a rechtvaerdig is, dat ei een wonderbaerlike kracht, en 't mis z'n uitwerkieng nie. 17 Elia was ok mae een mens liek as ôns, mae toen a t'n uit aolle macht ebid ao om 't nie te laète regenen, toen is t'r in gin drieënaolf jaer een druppel evaolle. 18 En toen bidden ie wee en d'r viel regen uit den emel, en d'r kwam wee een oest van 't land.

19 Broers en zusters van me, a t'r eên van julder van de waer'eid ofraèkt en een aar brieng t'n wee trug, 20 dan mó t'n wete: a je een zondaer die a kwiet lopt trug briengt, dan red j'n van de doôd en dan zurg je da t'r vee zonden vergeve worre.